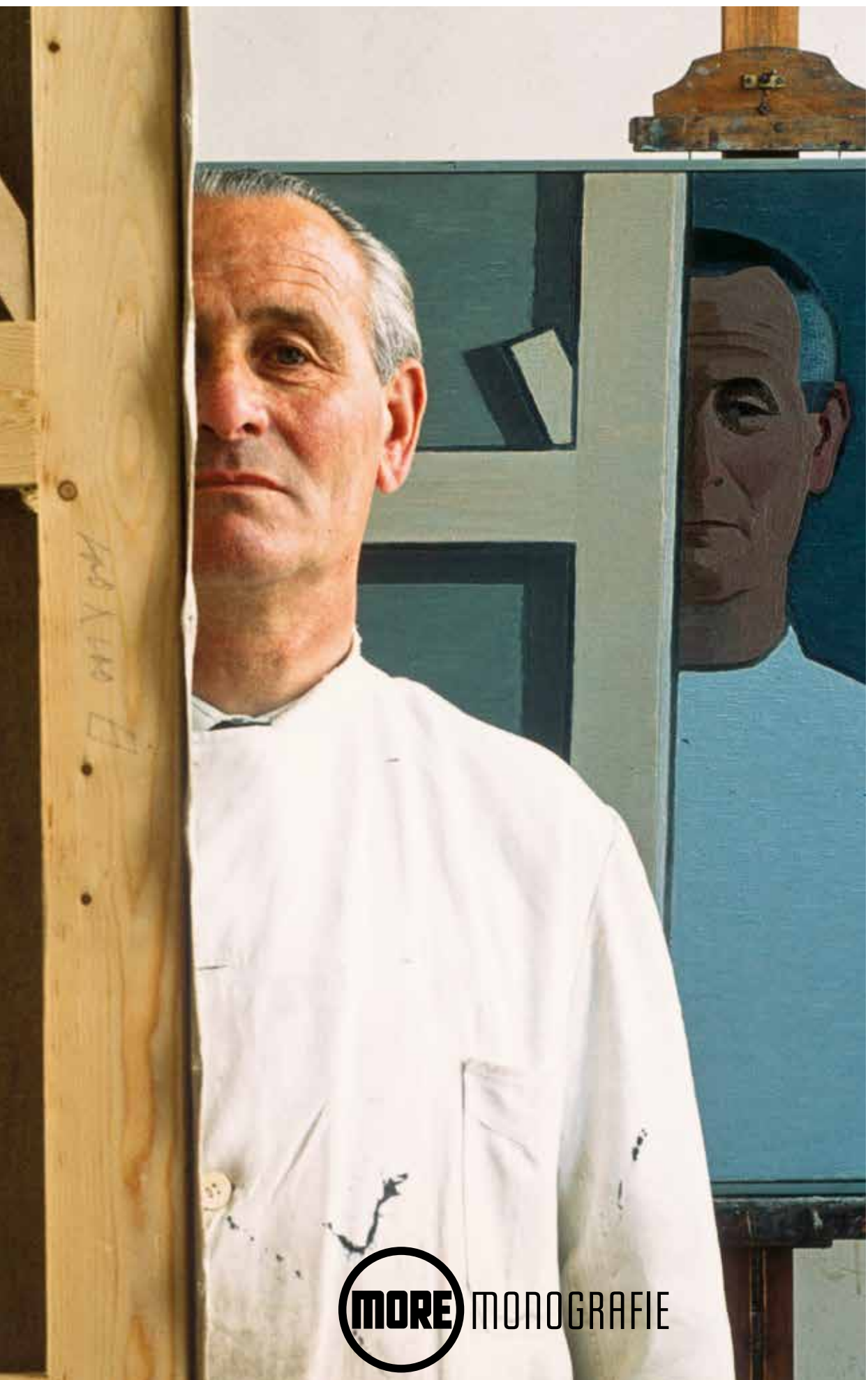

REIN DRAIJER 1899-1986

MORE MONOGRAFIE

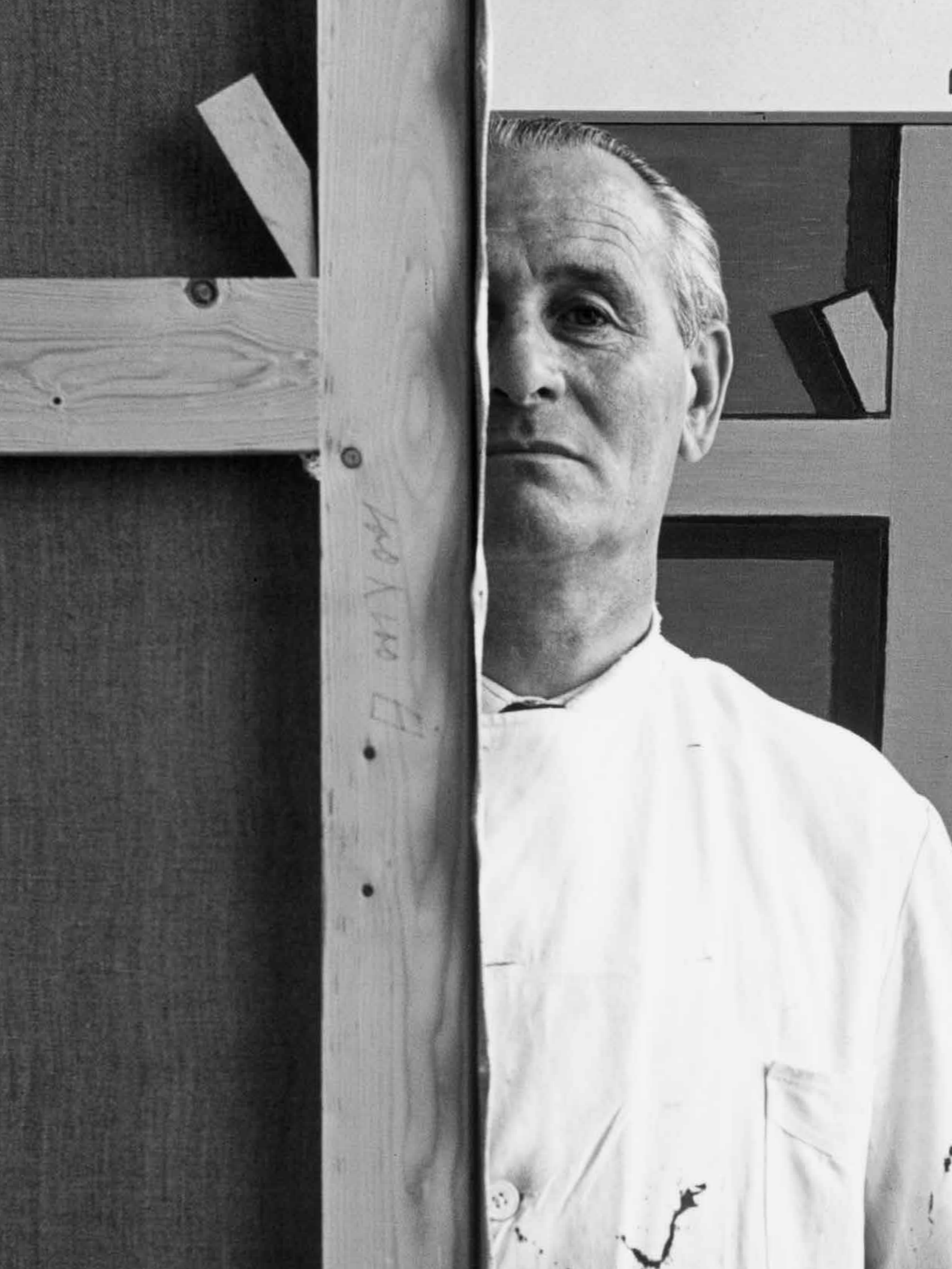
REIN DRAIJER
1899-1986

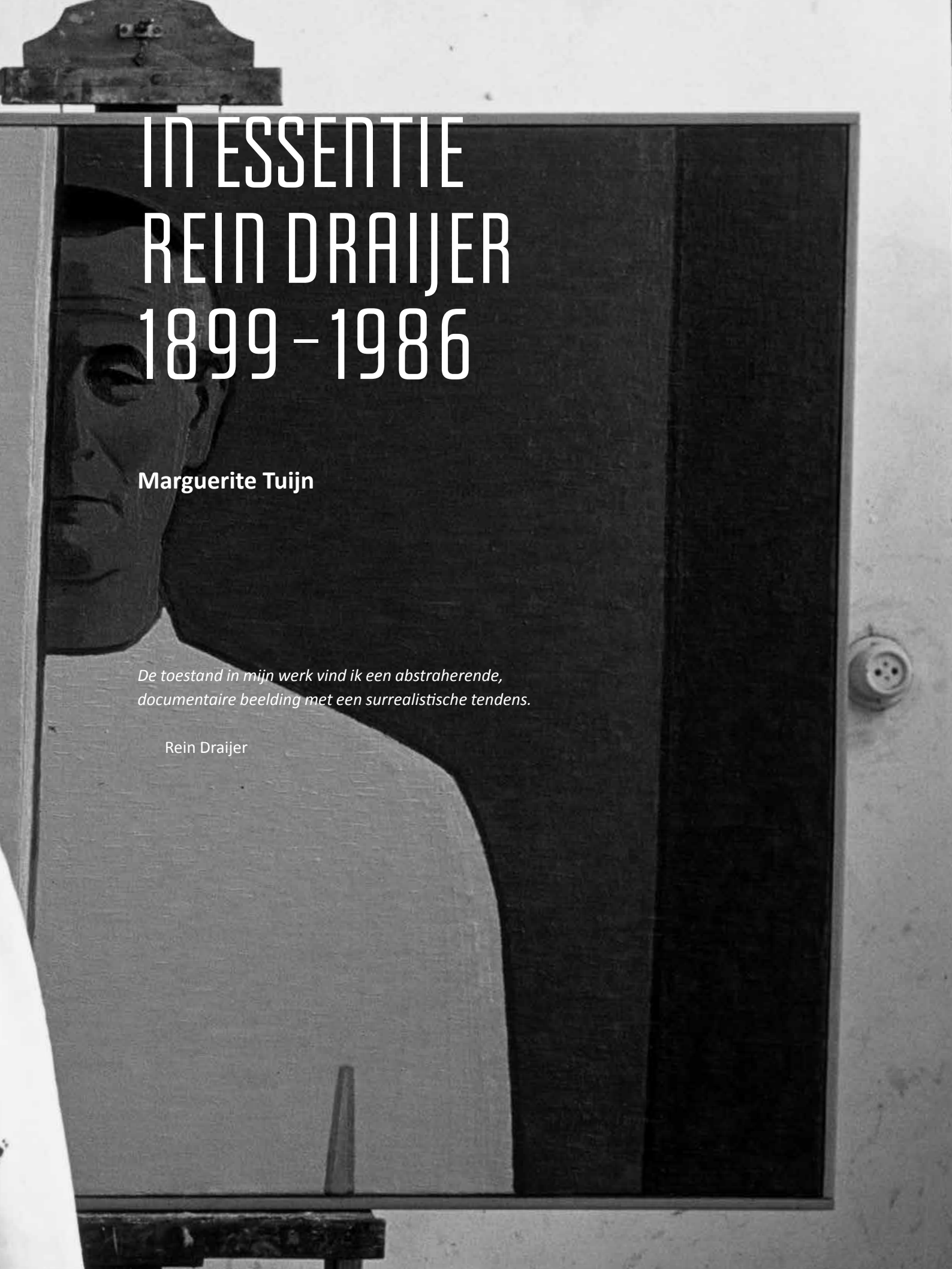

TEN GELEIDE

Ype Koopmans

IN ESSENTIE REIN DRAIJER 1899-1986

Marguerite Tuijn

*De toestand in mijn werk vind ik een abstraherende,
documentaire beelding met een surrealistische tendens.*

Rein Draijer

1. Rein Draijer | 1957

foto Ed van Wijk

De kersverse directeur van het Kröller-Müller Museum Rudi Oxenaar besprak Rein Draijers werk *Begraafplaats* (1959) in 1963 en noemde hem 'een streng maar zachtmoedig schilder, een klaarwakkere dromer'.¹

De aandachtige aard van de kunstenaar die door Oxenaar wordt beschreven is uitstekend getroffen voor de werken van Rein Draijer. Wie de tijd neemt om zijn schilderijen tot zich door te laten dringen, komt in een stille, heldere gemoeds-toestand. Draijer heeft voorwerpen en landschappen tot hun essentie teruggebracht, ze zonder franje op het doek gezet.

Draijer behoort tot de kalme helden van de kunst. Men omschreef hem als een Calvinist, maar hij was niet kerkelijk; eerder nuchter en ascetisch. Toch werd hij emotioneel geraakt door de zorg die mensen aan wegkapelletjes besteedden en noemde hij begraafplaatsen en religieuze symboliek een 'faunenwereld', een bovennatuurlijke wereld, die hem fascineerde.

Een soort Bordewijk in verf

Draijer werd tijdens zijn leven erg gewaardeerd, dat blijkt uit de verschillende prijzen en opdrachten die hij kreeg.² In 1962 werd Draijer samen met Corneille, Tajiri, Wagemaker en Westerik uitgekozen als inzenders voor Nederland naar de 31ste Biënnale van Venetië. Hij stuurde 5 recente werken in: uit 1960 *Witte Wolk*, *Schedelfragment*, *Roze schelp* en uit 1961 *Groeisels* en *Polderlandschap*.³

Draijer haalde niet alleen zijn onderwerpen uit zijn woonplaats Den Haag en de directe omgeving maar exposeerde ook verreweg het vaakst in Den Haag en Delft. In 1966 werd zijn werk in een groepstentoonstelling bij Kunsthandel M.L. de Boer in Amsterdam getoond, en hij kreeg in 1975 een solo-expositie bij Galerie Hendriks aan de Prinsengracht, wat hem na een eerdere publiciteitsgolf in 1968 door de Jacob Marisprijs opnieuw veel aandacht in landelijke kranten opleverde. Zijn succes en daarmee de prijzen van zijn werk stegen toen significant.⁴

Draijers tentoongestelde werk werd vrijwel altijd zeer positief behandeld in de kranten.⁵ Aanvankelijk lees je vooral welwillende critici die benieuwd zijn naar de ontwikkeling van deze jonge kunstenaar, later wordt hij als sterk schilder beschreven.⁶ Vooral in de Haagse pers, maar ook bij critici die schreven in landelijke kranten zoals Hans Redeker in *NRC-Handelsblad*, Dolf Welling in *Trouw*, Ed Wingen in *De Telegraaf* en Lambert Tegenbosch in *de Volkskrant* komt hij aan bod. Het is daarom eigenlijk een raadsel waarom hij nu nog maar zo weinig bekendheid geniet. Ondanks zijn bescheidenheid heeft het hem tijdens zijn leven immers niet aan aandacht ontbroken.

Naar aanleiding van de Jacob Marisprijs in 1968 was er erg veel aandacht van de kranten. Men schreef: 'De kunst van Rein Draijer bezit het element van het tijdloze. [Hij] heeft te midden van allen een zelfstandig handschrift gevonden.'⁷ Een andere journalist plaatste hem naast twee nationale grootheden: '[Draijer heeft] op gelijke

1. R.W.D. Oxenaar, 'Reinder Juurt Draijer, Begraafplaats 1959', *Openbaar Kunstbezit* 21, 1963.

2. Met Paul Citroen Jacob Marisprijs voor materiaalgebruik 1950, met Willem Hussem Jacob Marisprijs schilderkunst 1952; Jacob Hartogprijs 1958; geridderd in de orde van Oranje Nassau 1965; Jacob Marisprijs schilderkunst voor zijn gehele oeuvre 1968. Zie *Draijer. Overzichtstentoonstelling ter gelegenheid van de toekenning van de Jacob-Marisprijs 1968 voor zijn gehele oeuvre*, Den Haag 1968. Overheidsopdrachten: 1958 schilden Deltawerken; 1960-66 verschillende decoratieve wanden en reliëfs Den Haag; 1958, 1965 en 1968 monumentaal beeldhouwwerk in gemeente Den Haag.

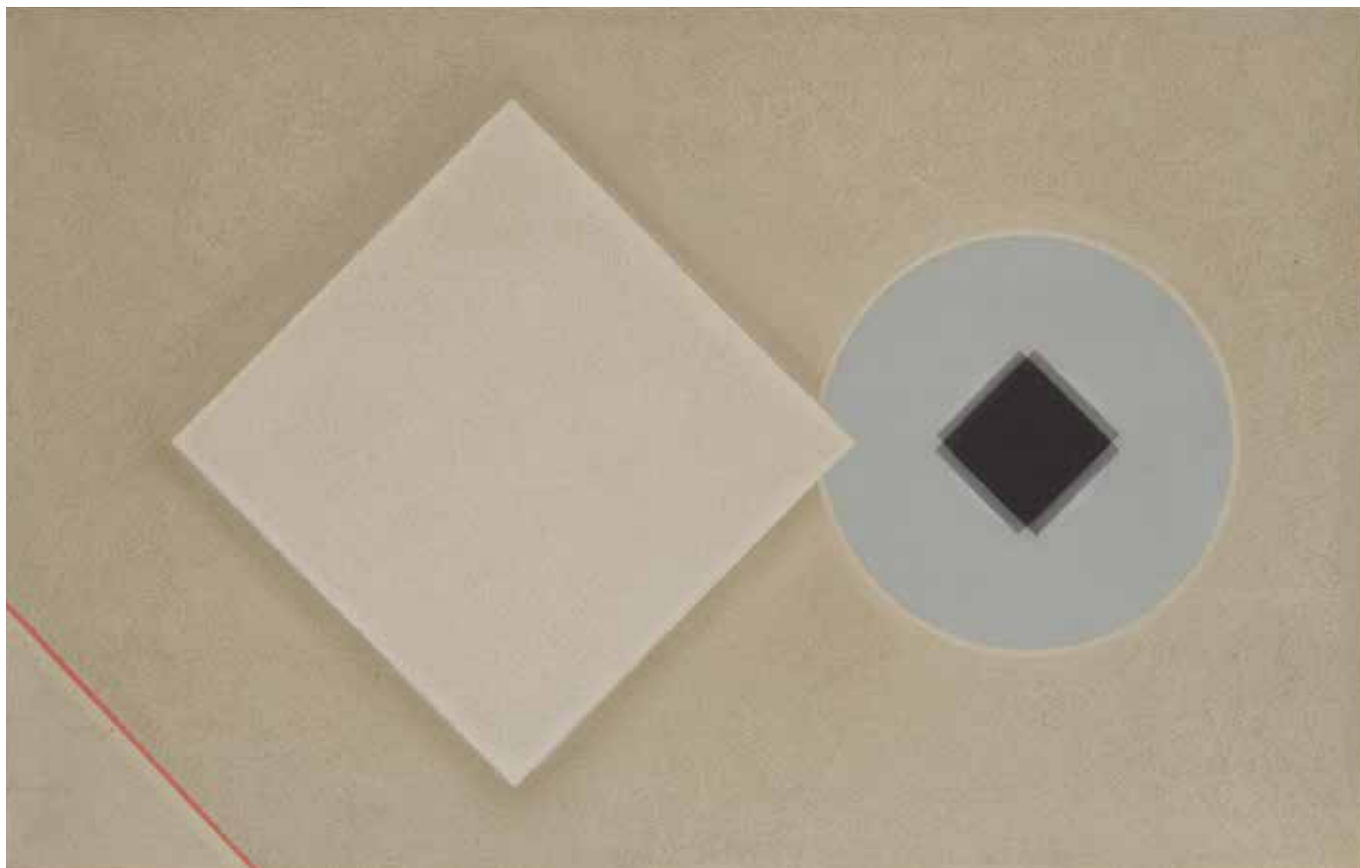
3. Zie C. Doelman, *Olanda, Rein Draijer, XXXI Biennale Venezia* 1962. Groepstentoonstellingen in het buitenland: 1947 België; 1957 New York; 1962 Venetië en Cork; 1964 Pittsburgh; 1965 Londen en Oslo; 1966 Bern.

4. Dolf Welling, 'Rein Drayer schilderde om afstand te doen', *Trouw*, 2 februari 1988 noemt de Amsterdamse tentoonstelling als landelijke doorbraak, maar vergeet daarbij de uitzending naar de Biënnale in 1962.

5. Met voor zover bekend als enige uitzondering Juffermans die het werk niet veel bijzonders en zelfs saai noemde: Jan Juffermans, 'Mop', *Algemeen Dagblad*, 1 maart 1975.

6. Bijvoorbeeld door Jos de Gruyter, *Het Vaderland*, 9 februari 1952; Cornelis Veth, *Haagsche Courant*, 20 september 1955.

7. H.P. Aletrino, 'Ere-tentoonstelling in Haags Gemeentemuseum. "Ik ben van huis uit een realist"', in *Algemeen Dagblad*, 7 september 1968.

5. **Abstract**

1932

olieverf op doek

56 x 90 cm

particulier bezit

6. **Boulevard**

1935

olieverf op doek

90 x 120 cm

Guus Maris | Nieuw-Vennep

7. **Schommeltent**

1934

olieverf op doek

99 x 122 cm

Museum De Fundatie | Zwolle

8. **Beeldhouwatelier** (Portret
Corrie Franzèn-Heslenfeld)
1939
olieverf op doek
160 x 105 cm
particulier bezit

15. **Begraafplaats**

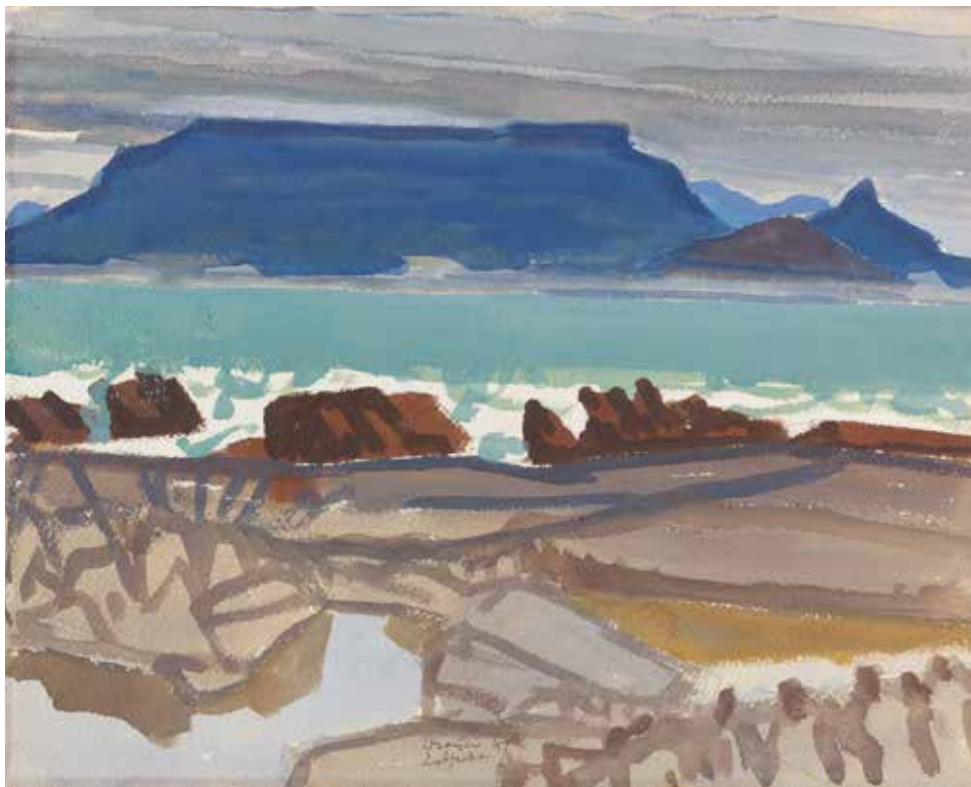
1959

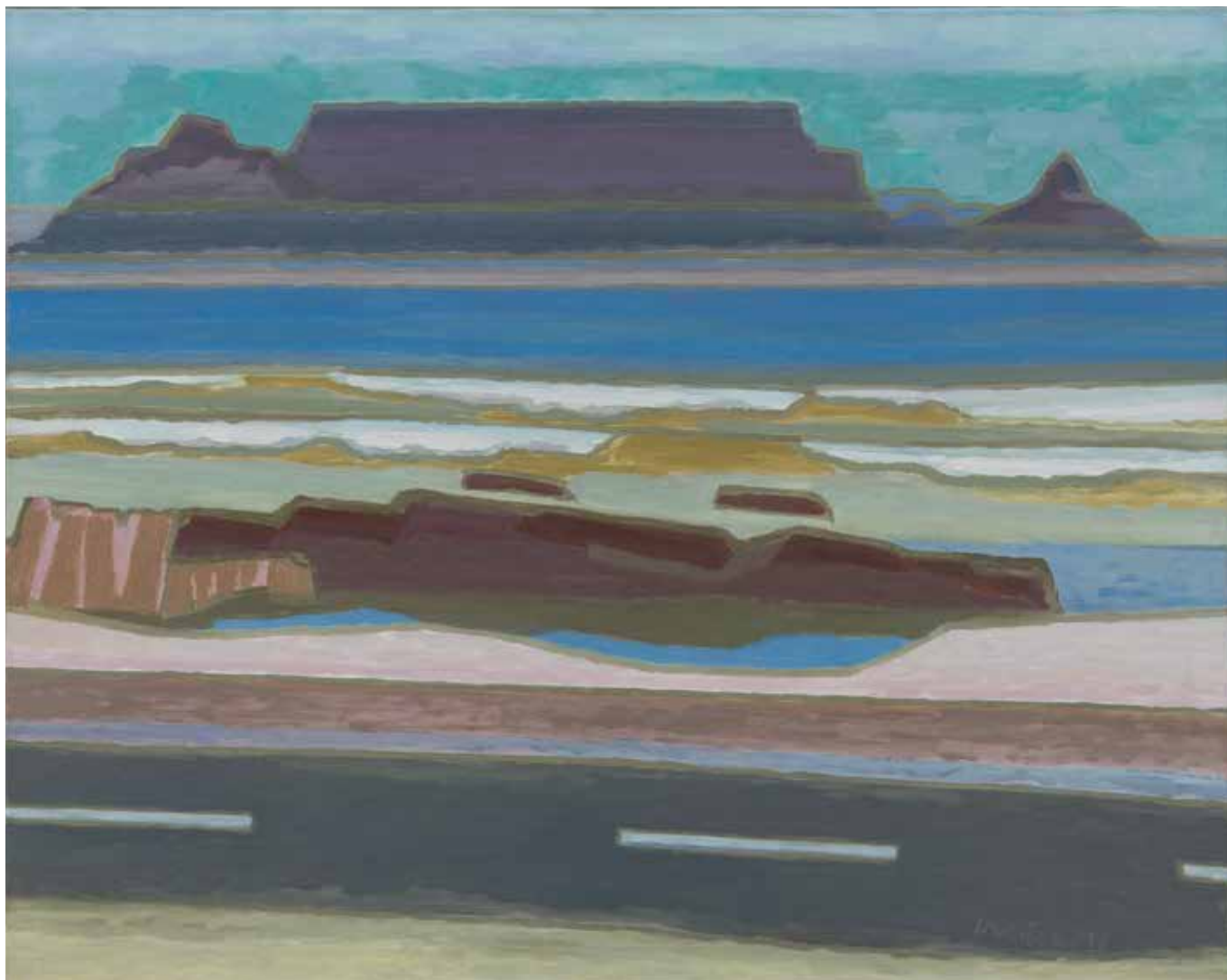
olieverf op doek

98 x 164 cm

Gemeentemuseum Den Haag

16. Tafelberg

1957

potlood op papier

12,1 x 15,4 cm

Gemeentemuseum Den Haag

17. Tafelberg

1957

gouache en potlood

op papier

33 x 41,2 cm

Gemeentemuseum Den Haag

18. Tafelberg

1958

olieverf op doek

96 x 120 cm

particulier bezit

COLOFON

Rein Draijer 1899-1986 verschijnt ter gelegenheid
van de tentoonstelling *In Essentie – Rein Draijer*
in Museum MORE, van 18 juni t/m 25 september 2016.

Uitgave

WBOOKS | Zwolle
info@wbooks.com
www.wbooks.com
i.s.m.
Museum MORE
info@museummore.nl
www.museummore.nl

Tekst

Marguerite Tuijn | Herman Berserik
Peter Struycken

Coördinatie en samenstelling

tentoonstelling
Marguerite Tuijn

Vormgeving

Erlend Schenk

Afbeelding omslag

Draijer in zijn atelier
omstreeks 1961
onbekende fotograaf

Fotografie

Amsterdam, ING Collectie:
afb. 36
Arnhem, Museum Arnhem:
afb. 49,
Arnhem, Studio Marc Pluim:
afb. 9, 25
Arnhem, Peter Cox:
afb. 20
Den Haag, Gemeentemuseum
Den Haag:
afb. 11, 12, 15, 16, 17, 21, 27
Den Haag, Museum voor
Communicatie,
afb. 46, 47
Den Haag, Piet Gispén:
afb. 31, 37, 39, 55
Hoevelaken, Bouwfonds
Kunststichting:
afb. 35
Rijswijk, Rijksdienst
Cultureel Erfgoed:
afb. 32, 28, 58
Gemeente Wassenaar:
afb. 29
Zwolle, Hans Westerink:
afb. 7
Zwolle, Joop van Putten:
(tenzij anders aangegeven)
Particuliere collecties

© 2016 WBOOKS, Museum MORE
en de auteurs

Alle rechten voorbehouden.
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming.

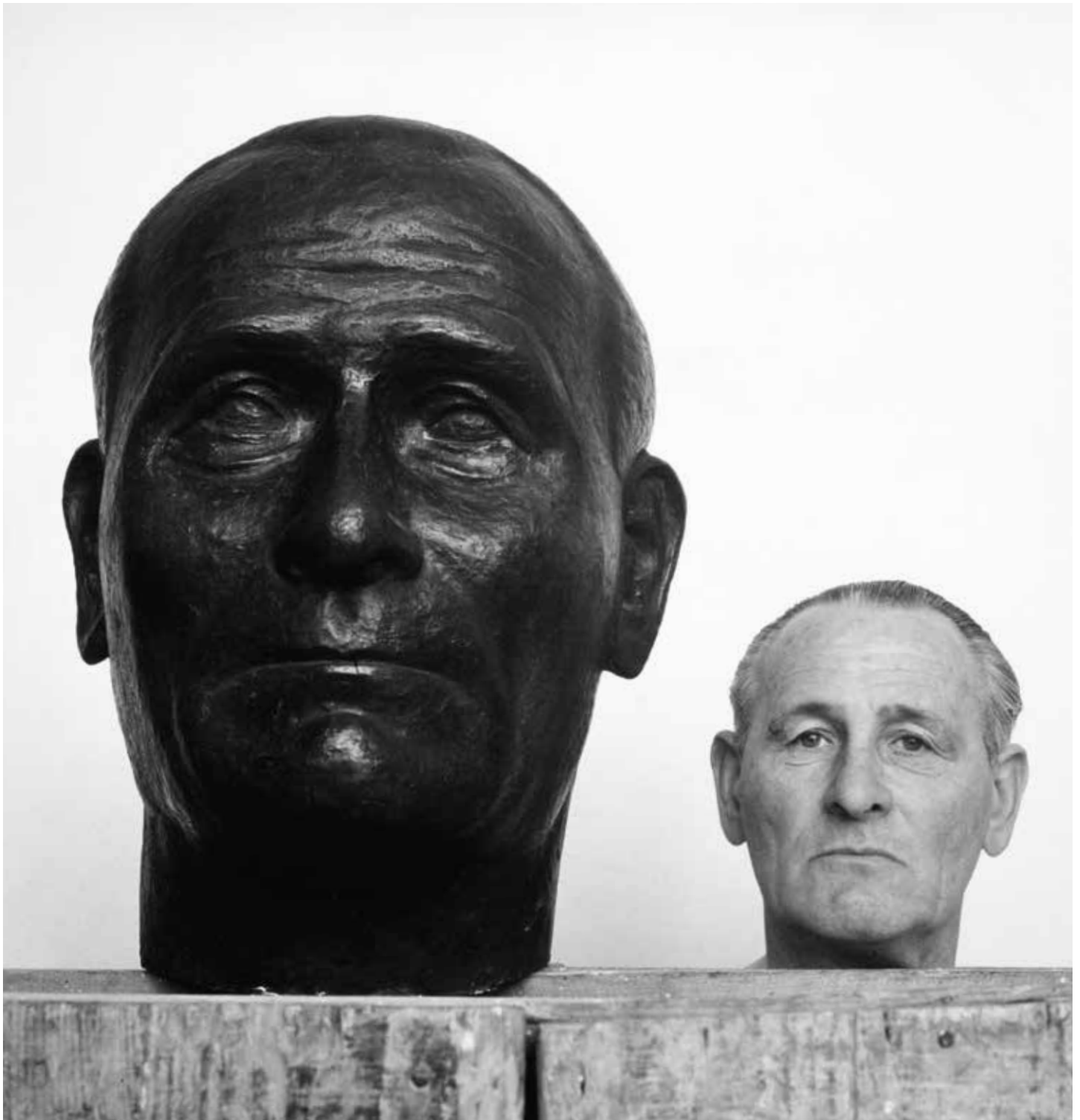
De uitgever heeft ernaar gestreefd de rechten met betrekking tot de illustraties volgens de wettelijke bepalingen te regelen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

Van werken van beeldende kunstenaars aangesloten bij een CISAC-organisatie is het auteursrecht geregeld met Pictoright te Amsterdam.

© c/o Pictoright Amsterdam 2016.

ISBN 978 94 625 8148 7
NUR 646

W BOOKS

Rein Draijer | ongedateerd
fotograaf onbekend

 BOOKS

